



**Ontdek de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse  
Handel en Ontwikkelingssamenwerking**



<b>Missie</b>	<b>4</b>
<b>Onze FOD gisteren en vandaag</b>	<b>6</b>
<b>Onze organisatie</b>	<b>8</b>
<b>Hoofdtaken</b>	<b>10</b>
<b>Werknemers</b>	<b>17</b>
<b>Vertegenwoordigingen in het buitenland</b>	<b>18</b>
<b>Werken voor onze FOD</b>	<b>20</b>

# MISSIE

## **Het internationale beleid van België ondersteunen**

De Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking is de spil van het internationale beleid van België. Onze FOD zet de grote lijnen uit van het Belgische buitenlands beleid en verdedigt de standpunten van ons land, zowel nationaal als internationaal. Onze hoofdzetel bevindt zich in Brussel. Daarnaast kunnen we rekenen op een netwerk van diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland. Deze zogenaamde “posten” (ambassades en consulaten) brengen het buitenlands beleid dagelijks in de praktijk.

## **De Belgische belangen verdedigen**

Onze FOD verdedigt de belangen van ons land in het buitenland. Onze welvaart en veiligheid zijn meer dan ooit afhankelijk van wat er elders in de wereld gebeurt. Als klein land is het niet eenvoudig om invloed uit te oefenen op het internationale besluitvormingsproces. Daarom gaat ons land allianties aan met gelijkgestemde landen die standpunten innemen die dicht bij de onze liggen. Het kiest er ook voor om maximaal in te zetten op internationale samenwerking. Via dialoog en consensus verdedigen we de belangen van België, en dat binnen een context van

regionale, bilaterale (van staat tot staat) en multilaterale (meerdere staten) partnerschappen.

## **Landgenoten in het buitenland bijstaan**

De bijstand aan en de bescherming van Belgen in het buitenland is een prioriteit. Zowel het hoofdbestuur in Brussel als het postennetwerk staan onmiddellijk klaar bij een crisis of ongeval met Belgen in het buitenland. Onze FOD is voor landgenoten in het buitenland wat de gemeentendiensten betekenen voor de burgers in België.

## **Bouwen aan een eerlijke, veilige en duurzame wereld**

Onze FOD ijvert voor wereldwijde stabiliteit, veiligheid, rechtvaardigheid en welvaart. Met onze expertise vertolken we een stem op het internationale toneel. Zo beïnvloeden we mee de internationale processen die tot ontwikkeling bijdragen. We verdedigen fundamentele waarden zoals democratie, respect voor de mensenrechten, duurzame ontwikkeling en duurzame groei die iedereen ten goede komt.

### **Mission statement**

Met een actieve diplomatie behartigt de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking overal in de wereld de belangen van België en van onze landgenoten. Zo dragen we bij tot een veilige, rechtvaardige en duurzame wereld, gebaseerd op gedeelde waarden, mensenrechten en internationale regels.

# ONZE FOD GISTEREN EN VANDAAG



In 1830 roept België de onafhankelijkheid uit. De revolutionaire gebeurtenissen die daarmee gepaard gaan, verplichten ons land om snel de politieke macht vorm te geven en een staatsstructuur uit te werken. Het ministerie van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk België wordt opgericht op 26 februari 1831. Het hoofdbestuur krijgt ondersteuning van de eerste diplomatieke posten in Londen en Parijs.

De 19de eeuw staat in het teken van de Industriële Revolutie. Er worden steeds meer consulaten opgericht om de uitzonderlijke economische activiteit van ons land in die tijd te ondersteunen.

Tijdens de twee wereldoorlogen wijkt het ministerie uit naar het buitenland: naar Le Havre tijdens de Eerste Wereldoorlog en naar Londen in 1940-45. Tijdens het interbellum neemt het ministerie een aantal nieuwe taken op zich: vredesverdragen afsluiten, oorlogsschade vergoeden, archieven beschermen, enz.

Na de Tweede Wereldoorlog geeft België zijn buitenlands beleid een heel andere wending. Voortaan ligt de focus op het bevorderen van vrede op het niveau van de Verenigde Naties (VN), de Europese Entente en regionale allianties.

De vooroorlogse diplomatie hanteerde hoofdzakelijk een bilaterale aanpak, ze onderhield

vooral betrekkingen van staat tot staat. Maar na de oorlog wint het multilateralisme aan belang. Ons land moet meer en meer vertegenwoordigd worden bij internationale organisaties zoals de Europese Gemeenschappen, de VN, de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) en de Raad van Europa. De eerste Permanente Vertegenwoordiging die België bij een internationale organisatie opricht, is die bij de VN in New York.

Vanaf de 21ste eeuw wil het ministerie van Buitenlandse Zaken – nu onder de naam Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking – resoluut zijn positie als draaischijf voor internationale betrekkingen verankeren door:

- constructief samen te werken met de gefedereerde entiteiten (gewesten en gemeenschappen);
- de banden met de civiele samenleving te versterken;
- intern zijn coördinatiefunctie op te voeren.

Intussen blijft de economische en publieke diplomatie in belang toenemen.

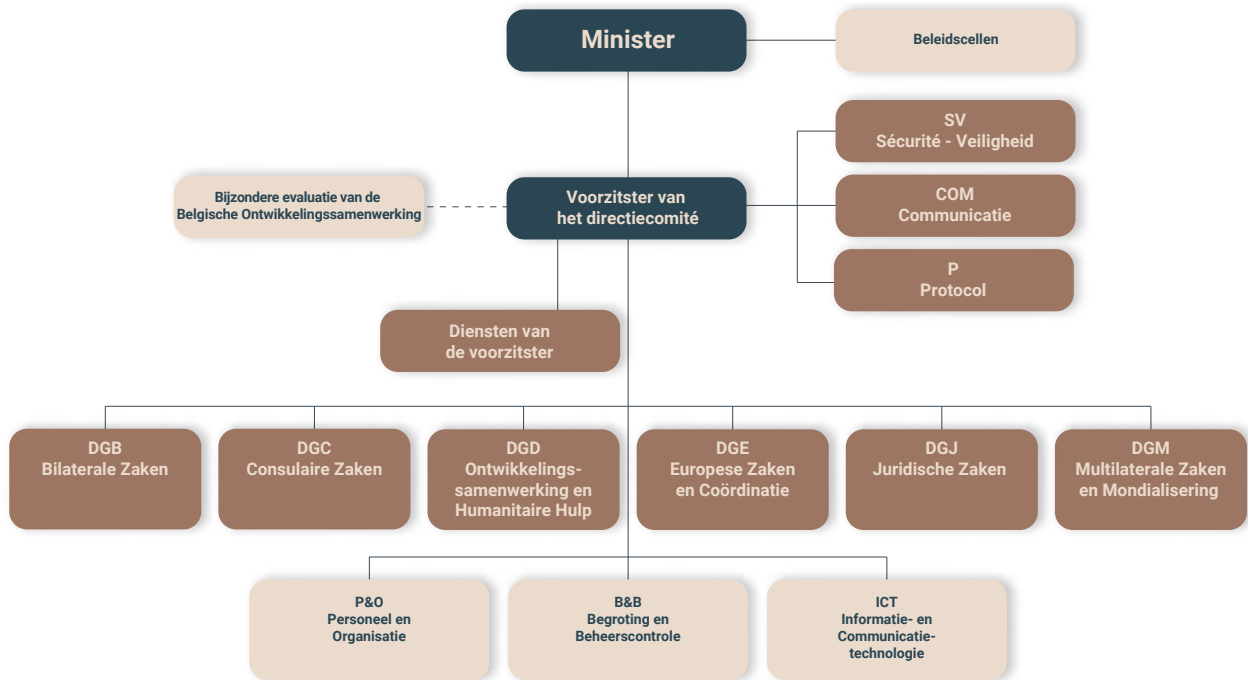
# ONZE ORGANISATIE

Onze FOD valt onder de bevoegdheid van de minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Ontwikkelingssamenwerking. De voorzitter van het directiecomité staat in voor de dagelijkse leiding. Het directiecomité – de voorzitter, zes directeurs-generaal, drie stafdirecteurs en vertegenwoordigers van de beleidscellen – coördineert de verschillende diensten, waarborgt de communicatie tussen deze diensten en ziet toe op de coherentie van het beleid.

Onze organisatie telt zes directies-generaal: DGB, DGC, DGD, DGE, DGJ, DGM en drie stafdirecties: P&O, B&B, ICT (zie organigram).

Een aantal diensten vallen rechtstreeks onder de bevoegdheid van de voorzitter. Ze behandelen uiteenlopende materies, zoals bijstand verlenen aan landgenoten in gevaar in het buitenland ([crisiscentrum](#)), de buitenlandse diplomatieke vertegenwoordigers in België opvolgen ([Protocol](#)) en projecten voor vredesopbouw financieren. Daarnaast zijn er [diensten die instaan voor de interne en externe communicatie](#), de inspectie van de posten, [de evaluatie van onze officiële ontwikkelingshulp](#) en de betrekkingen met de gewesten en gemeenschappen.

# Organigram



# HOOFDTAKEN

## Multilaterale samenwerking (DGM)

Werken aan een betere wereld lukt niet alleen, problemen stoppen immers niet bij de grens. Denk aan fenomenen zoals klimaatverandering, terrorisme en migratie. Daarom werken we samen met bondgenoten. Zo is België stichtend lid van de VN, de Raad van Europa, de NAVO, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en uiteraard de Europese Unie (EU). Daarnaast is België lid van tientallen internationale instellingen en organisaties die uiteenlopende thema's omvatten zoals mensenrechten, ontwapening, de strijd tegen corruptie, de bescherming van de Zuidpool, of internationale afspraken over grondstoffen zoals cacao. Efficiënte oplossingen voor grensoverschrijdende problemen onderhandelt België dus multilateraal.

België telt heel wat bevoegdheidsniveaus die elk internationale verantwoordelijkheden hebben. Toch moeten we met één stem spreken binnen internationale organisaties. Daarom coördineert onze FOD de Belgische standpunten via regelmatig overleg met andere federale instellingen en de gemeenschappen en gewesten.

Onze posten bij internationale organisaties – de zogenaamde Permanente Vertegenwoordi-

gingen – verdedigen de belangen van ons land. Ook daar verzekeren we een eensgezind optreden met onze partners.

In 2019-2020 zetelde ons land voor de zesde keer als niet-permanent lid in de Veiligheidsraad van de VN. Onze slogan was “consensus smeden en bouwen aan vrede”. België draagt bij aan vredesoperaties en werkt mee aan de uitvoering van internationale sancties en resoluties die de Veiligheidsraad aanneemt om internationale vrede en stabiliteit te bevorderen. Daarnaast heeft ons land een zitje in de Algemene Vergadering van de VN en is het actief bij gespecialiseerde VN-instellingen.

Mensenrechten en internationaal humanitair recht staan centraal in ons buitenlands beleid. Bilateraal alsook in regionale en internationale organisaties zoals de VN-Mensenrechtenraad, de EU, de NAVO en de OVSE, brengen we onder meer kinderen in gewapende conflicten, bescherming van burgers en vrouwenrechten onder de aandacht.

Ons buitenlands beleid omvat ook internationale economische, financiële en wetenschappelijke samenwerking en de strijd tegen financiële criminaliteit. We nemen daartoe deel aan de besluitvorming bij de Organisatie voor Economische

Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en financiële instellingen zoals de Wereldbank.

Onze FOD legt zich toe op verschillende aspecten van duurzame ontwikkeling, zoals klimaat, milieu en grondstoffen. De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN dienen daarbij als leidraad. De SDG's gelden als een oproep om onder andere armoede uit te bannen, de planeet te beschermen en ervoor te zorgen dat alle mensen in vrede en welvaart leven.



## Bilaterale samenwerking (DGB)

Onze FOD verdedigt de Belgische belangen in en ten aanzien van andere landen en draagt ook bij tot de formulering van die belangen op vlak van buitenlands beleid. We zijn tevens een kenniscentrum van de geopolitieke toestanden in de wereld, en dat ten dienste van onze FOD maar ook van de Belgische overheden in het algemeen.

We ontwikkelen en onderhouden regelmatige politieke en diplomatieke relaties met andere landen. In deze bilaterale context dragen we waarden uit zoals democratie, welzijn, mensenrechten en respect voor de waardigheid van het individu. Onze FOD fungeert als centraal punt voor gemeenschappelijk overleg met alle nationale spelers die werken rond het buitenlands beleid.

We besteden ook veel aandacht aan economische belangen in nauw overleg met de gewesten en de FOD Economie. België is immers de derde meest open economie ter wereld en heeft dus nood aan een gecoördineerd beleid inzake buitenlandse handel. Een breed netwerk en een positief imago in het buitenland zijn onontbeerlijk.





## Consulaire zaken (DGC)

Voor landgenoten in het buitenland vervult onze FOD de rol van een gemeentehuis:

- burgerlijke stand;
- nationaliteit;
- paspoorten en identiteitskaarten;
- notariële akten;
- legalisaties.

Van de ruim 559.516 Belgen in het buitenland kunnen de meerderjarigen hun stem uitbrengen voor de verkiezingen. Ook daar staat onze FOD voor in. Ten slotte zorgen we eveneens voor de afgifte van visa voor buitenlanders die België willen bezoeken of zich in ons land willen vestigen. We doen er alles aan om onze dienstverlening te moderniseren via digitale applicaties (eConsul) en een uitermate beveiligd paspoort.

Onze posten kunnen bijstand verlenen in sommige situaties waarbij een Belg betrokken is, zoals bepaald door de wet op de consulaire bijstand. Met name bij overlijden, ernstig ongeval, ernstig misdrijf, onrustwekkende verdwijning, aanhouding of hechtenis, extreme noodtoestand, zware consulaire crisis en internationale kinderontvoering wanneer het kind en/of een van de ouders Belg is.

## Europese samenwerking (DGE)

De voornaamste instellingen van de EU zijn in Brussel gehuisvest: de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Europese Raad. Als gevolg van de toenemende integratie van Europa en van de grotere rol die Europa op internationaal niveau vervult, wint de opdracht van de EU alsmaar meer aan belang. Onze FOD bepaalt en vertegenwoordigt het Europese beleid van België. We onderhouden contacten met buitenlandse gesprekspartners op Europees niveau en met Belgische spelers zoals de gewesten en de gemeenschappen. Dankzij dit permanente overleg spreekt ons land op het internationale toneel met één stem. We sensibiliseren ook de publieke opinie over het Europees beleid.



## Ontwikkelingssamenwerking (DGD)

De Belgische Ontwikkelingssamenwerking groepeerd alle activiteiten rond ontwikkelingssamenwerking die mee gefinancierd worden door onze FOD, zowel nationaal als internationaal. Doel: een duurzame menselijke ontwikkeling wereldwijd. Om dat te bereiken, ondersteunen we lokale initiatieven die:

- duurzame en economische groei stimuleren die iedereen ten goede komt;
- de levensomstandigheden van de bevolking in partnerlanden verbeteren;
- armoede, sociale uitsluiting en ongelijkheid uitroeien.

Het Belgische ontwikkelingsbeleid focust op mensenrechten, innovatie en samenwerking met andere partners zoals ngo's, de Europese en internationale instellingen en de privésector. We zetten ons wereldwijd in om de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) te behalen (zie supra).

We ondersteunen ook initiatieven die de Belgen meer bewust maken van het belang van internationale solidariteit.

Onze FOD verleent humanitaire hulp in geval van conflicten en natuurrampen. We voorzien in dringende behoeften om levens te beschermen, menselijk lijden te voorkomen en te verlichten en de menselijke waardigheid te beschermen.

# DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN

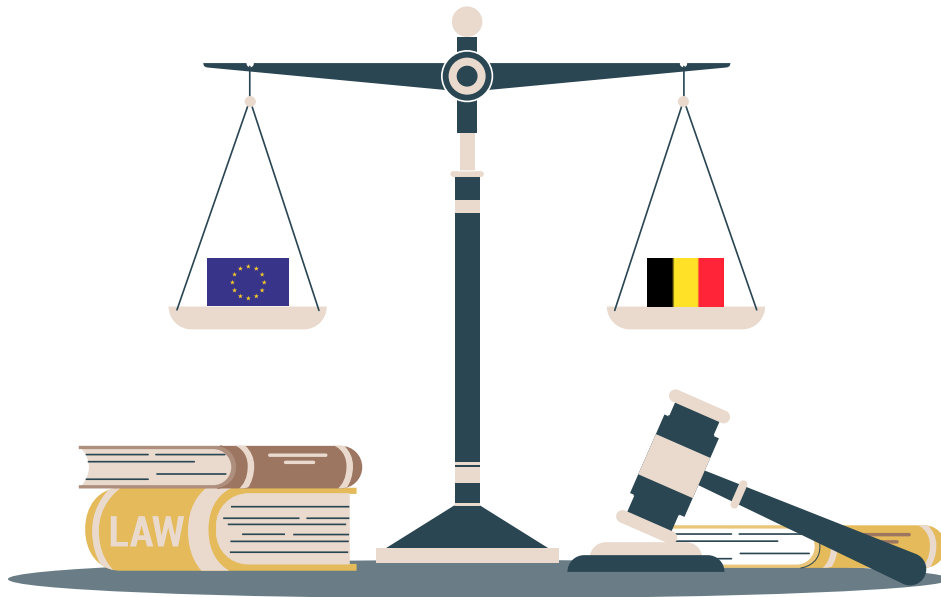


## Juridische activiteiten (DGJ)

Onze FOD verleent algemeen en specifiek advies voor alle rechtsgebieden die betrekking hebben op zijn activiteitengebied: internationaal publiekrecht, Europees recht, consulaire en diplomatiek recht, administratief recht, arbeidsovereenkomstenrecht, enz.

De activiteiten van onze FOD worden niet alleen beïnvloed door de juridische normen van het interne Belgische recht, maar evenzeer door die van het internationaal recht en het recht van andere staten. We verdedigen de Belgische belangen voor internationale rechtbanken, de rechtsinstanties van de Europese Unie en de Europese Economische Ruimte, evenals de Belgische rechtbanken in geschillen waarbij onze FOD partij is.

Daarnaast vervullen we een sleutelfunctie bij verdragen (gaande van ondertekening en instemming, tot ratificatie, inwerkingtreding en registratie bij de Verenigde Naties) en werken we mee aan wetgevende en regelgevende teksten.



# WERKNEMERS

Wereldwijd telt onze FOD 3.108 werknemers. Een groot deel daarvan werkt op het hoofdbestuur in Brussel. Daarnaast zijn er 1.924 collega's actief in onze posten in het buitenland.

We onderscheiden een binnen- en een buitencarrière. De binnencarrière verwijst naar personeel dat permanent op het hoofdbestuur werkzaam is. Medewerkers van de buitencarrière vertegenwoordigen België in andere landen en bij internationale organisaties. Ze veranderen om de 4 jaar van post. Na twee termijnen in het buitenland keren ze voor enkele jaren terug naar het hoofdbestuur in Brussel. Onze posten werven ook lokaal personeel aan.

## Aantal medewerkers op het hoofdbestuur in Brussel

Buitencarrière	243
Binnencarrière	941
<b>Totaal</b>	<b>1.184</b>

## Medewerkers in de posten, met inbegrip van de Permanente Vertegenwoordigingen (PV) in Brussel en in het buitenland

Buitencarrière	401
Binnencarrière	3
Lokaal aangenomen contractuelen	1.455
Uitgezonden contractuelen	65
<b>Totaal</b>	<b>1.924</b>
<b>Algemeen totaal (hoofdbestuur + posten)</b>	<b>3.108</b>

We sturen ons personeelsbeleid continu bij naargelang de behoeften van onze FOD. We schenken bijzondere aandacht aan diversiteit, opleiding en welzijn op het werk.

# VERTEGENWOORDIGINGEN IN HET BUITENLAND

Het hoofdbestuur wordt ondersteund door een netwerk van 115 vertegenwoordigingen (zogenaamde posten) over de hele wereld.

Ambassades	87
Consulaten-generaal	15
Consulaten	3
Diplomatieke bureaus	1
Belgisch bureau	1
Permanente Vertegenwoordigingen bij de internationale organisaties	8
<b>Totaal</b>	<b>115</b>

Elke soort post heeft specifieke bevoegdheden:

**Ambassades** staan in voor de politieke vertegenwoordiging van België bij nationale autoriteiten van een ander land (staatshoofd, regering, enz.). Meestal is de ambassade gevestigd in de hoofdstad van het land waar ze haar ambtsgebied heeft. Dat ambtsgebied kan zich soms uitstrekken tot buurlanden waarin België geen ambassade heeft. Naast een politieke functie vervullen ambassades een economische rol en zijn ze bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking en consulaire zaken. Een ambassade wordt geleid door een ambassadeur/ambassadrice.

In sommige landen waar België geen ambassade heeft, beschikt ons land over een **diplomatiek bureau** dat werkt onder toezicht van de Belgische ambassade in een buurland.

**Consulaten-generaal en consulaten** hebben niet de politieke rol van een ambassade. Ze vertegenwoordigen België bij de lokale autoriteiten binnen hun ambtsgebied. Naast consulaire activiteiten (bijstand aan landgenoten, afgifte van visa, enz.) verdedigen de consulaten-generaal en de consulaten de economische belangen van ons land. Een consulaat-generaal bevindt zich in een grote stad (verschillend van de hoofdstad) terwijl consulaten gevestigd zijn in minder bekende steden.

**Permanente Vertegenwoordigingen** vormen de schakel tussen België en internationale organisaties zoals de EU, de NAVO, de VN en de OESO. Ze zijn onafhankelijk van ambassades. Ze vertegenwoordigen ons land bij internationale organisaties en vertolken de Belgische standpunten.

Tot slot telt België wereldwijd 304 **ereconsulaten** die beperktere bevoegdheden hebben. Ereconsuls worden vaak lokaal aangeworven, vooral vanwege de geprivilegieerde contacten die ze hebben met de lokale gemeenschap. Ze hebben bijgevolg zelden de Belgische nationaliteit. Meestal hebben ze een eigen beroepsactiviteit en vervullen ze de functie van ereconsul op vrijwillige basis.

# WERKEN VOOR ONZE FOD

Onze organisatie behartigt, verdedigt en bevordert de belangen van België en van Belgen in het buitenland. We werken niet enkel vanuit België, maar ook vanuit 115 posten overal ter wereld.

## Buitenland

Een ambtenaar van de buitenlandse carrière is actief in drie verschillende beleidsdomeinen:

- politiek-economisch;
- consulaire;
- ontwikkelingssamenwerking.

Die variëteit aan taken biedt de kans om een afwisselende carrière uit te bouwen. In de ene post ligt de focus bijvoorbeeld op multilaterale diplomatie, terwijl in een volgende post de functie van consul opgenomen wordt.


Op regelmatige basis lanceert Werkenvoor.be – het jobplatform van de federale overheid – een examen om te kunnen toetreden tot de buitenlandse carrière. Kandidaten die voor alle testen slagen, komen op een reservelijst terecht. Nadien worden ze in de volgorde van rangschikking opgeroepen voor een stage van twee jaar.

Het eerste jaar doorlopen ze diverse diensten op het hoofdbestuur; het tweede jaar gaan ze aan de slag in een buitenlandse post.

## Hoofdbestuur in Brussel

Voor de binnencarrière (hoofdbestuur in Brussel) zoeken we, naast analisten internationale betrekkingen en ontwikkelingssamenwerking, onder andere ook juristen die vertrouwd zijn met Belgisch en internationaal recht, IT-professionals, communicatiespecialisten, office assistants, externe ICT medewerkers (e-Gov, consultants), boekhouders en HR-profielen.

We hebben zowel statutaire als contractuele personeelsleden in dienst. Contractuele medewerkers ondertekenen een arbeidsovereenkomst van (on)bepaalde duur. Statutaire medewerkers tekenen geen contract, maar worden aangevraagd op basis van het statuut voor federale ambtenaren. Na een stage van een jaar kunnen ze vast benoemd worden als ambtenaar. Zowel statutairen als contractuelen moeten slagen voor een examen bij Werkenvoor.be.



We nemen regelmatig pas afgestudeerde jongeren aan via een startbaanovereenkomst. Dat is een contract van bepaalde duur dat verlengd kan worden tot de leeftijd van 26 jaar.

Voor meer informatie:  
[diplomatie.belgium.be](https://diplomatie.belgium.be) en [werkenvoor.be/nl](https://werkenvoor.be/nl)

### **Stages**

We bieden ook onbetaalde stages aan binnen het kader van de studies. Een stage bij onze FOD is een unieke gelegenheid om vertrouwd te raken met de wereld van de diplomatie, buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking.

Voor meer informatie:  
[estage.diplomatie.be](https://estage.diplomatie.be)

## **Colofon**

### **Redactie, coördinatie en grafisch ontwerp**

Directie Communicatie

### **Verantwoordelijke uitgever**

Theodora Gentzis, voorzitter van het directiecomité  
Karmelietenstraat 15, 1000 Brussel

### **Wettelijk depotnummer**

0218/2023/001

### **Copyrights foto's**

Belgium MFA  
iStockphoto (p.12)





**KONINKRIJK BELGIË**

Federale Overheidsdienst

**Buitenlandse Zaken,  
Buitenlandse Handel en**

**Ontwikkelingssamenwerking**

**.be**